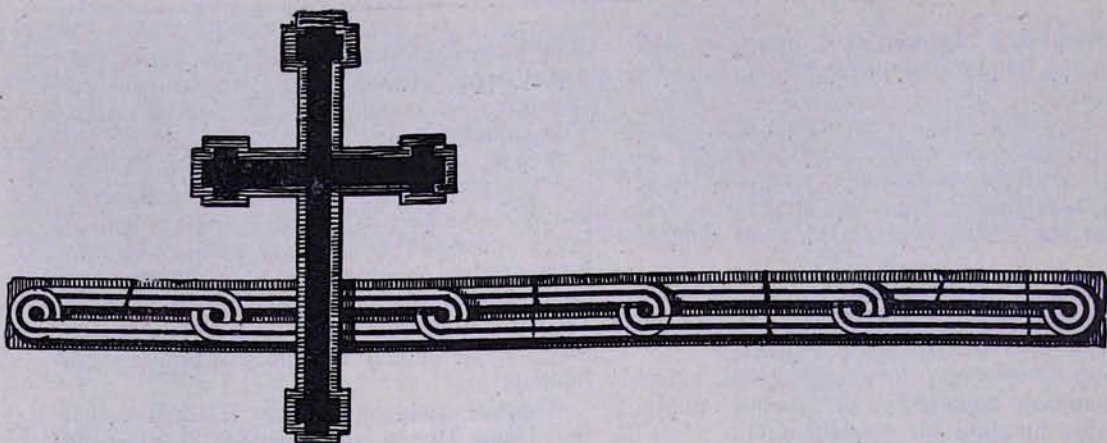

ՀԱՆԳԻՍՏ ՍԱՐԳԻՍ ՔՅՈՒՐՔՃՅԱՆԻ

Սույն թվականի սեպտեմբերի 22-ին, Լոնդոնում, կյանքի 87-րդ տարում, իր մահկանացուն կնքեց Մայր Աթոռի բարերար, սփյուռքահայ ազգային-հասարակական ծանոթ գործիչ Սարգիս Քյուրքճյանը: Նա մեկն էր իր ազգի այն տարաբախտ զավակներից, որոնք վաղ հասակից տարագրվեցին իրենց բնիկ երկրից, օտար ափերում իրենց բազում սերնդակիցների հետ ճաշակեցին թափառական կյանքի դառնությունները, բայց երբեք չկորցրին իրենց ոգեկան արիությունը, հպարտությամբ պահպանեցին իրենց մայրենի լեզուն, կրոնական ու ազգային ավանդությունները և իրենց գիտակցական ողջ կյանքը նվիրեցին սփյուռքի հայության ազգային ինքնության պահպանման ու գոյատևման սրբազան գործին:

Սարգիս Քյուրքճյանը ծնվել է 1897 թվականին Արևմտյան Հայաստանի Խարբերդ քաղաքում: Նախնական կրթությունն ստացել է իր ծննդավայրում, ապա տեղափոխվել է Պարտիզակ և իր ուսումը շարունակել տեղի ուսումնարանում, իսկ այնուհետև՝ Կ. Պոլսի Ռոբերտ քոլեջում: Մեծ եղբուն Նախորդող տարիներին անցնում է Եվրոպա և որոշ ժամանակ հետևում Շվեյցարիայի Նյուշատել քաղաքի համալսարանի առևտրական բաժնի դասընթացներին:

1927 թվականին տեղափոխվելով Կահի-

րե՝ ամուսնանում է եկեղեցական ավանդություններով սնված մի հայուհու՝ Աստղիկ Մանսուրյանի հետ, կապմուն է հայկական տիպար մի ընտանիք և ունենում երկու մանչ զավակներ՝ Գևորգ և Հովհաննես Քյուրքճյանները:

1930 թ. Սարգիս Քյուրքճյանը ընտանիքով վերջնականապես բնակություն է հաստատում Լոնդոնում և իր առևտրական գործերին պուզընթաց՝ զբաղվում ազգային-հասարակական եռանդուն գործունեությամբ: Ազգային մեծ բարերար Գալուստ Կյուլպենկյանի անձնական ներկայացուցիչ Ավետիս Հակոբյանի կողմից նշանակվում է Լոնդոնի հայոց Ս. Սարգիս եկեղեցու խնամակալության անդամ, 1962 թ. դառնում է այդ խնամակալության նախագահ, իսկ 1972 թ.՝ պատվով նախագահ, և այդ պաշտոնում մնում մինչև իր կյանքի վերջը:

Լոնդոնաբնակ ծանոթ ազգայիններ Արշակ Սաֆրաստյանի, Լևոն Ապաճյանի և այլոց հետ հանգուցյալը գործուն մասնակցություն է ունեցել լոնդոնահայ համայնքի կապմության աշխատանքներին՝ դառնալով լոնդոնահայ համայնքային խորհրդի առաջին ատենապետը: Ավելի ուշ նա որոշ ժամանակ վարել է նաև Հ. Բ. Հ. Միության Լոնդոնի մասնաճյուղի ատենապետության պաշտոնը: Բացի այդ, նա մինչև իր կյանքի վախճանը

եղել է «Աբգար Թրապ»-ի անփոփոխ ատենապետը:

Սարգիս Քյուրքճյանն առաջին անգամ մայր հայրենիք է այցելում համաշխարհային երկրորդ պատերազմից հետո, 1945 թ., իսկ 1955 թ. պաշտոնական այցելությամբ կրկին լինում է Հայաստանում՝ մասնակցելու Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի ընտրությանը, ինչպես նաև նրա օծման և գահակալության հանդիսություններին: Այդ առթիվ նա ստանձնում է Նորին Սըրբության կնքահայրության պատվավոր պաշտոնը:

Որպես Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու հավատարիմ զավակը, Սարգիս Քյուրքճյանը անմնացորդ նվիրումով, թե՛ նյութապես և թե՛ բարոյապես, ծառայել է իր առաքելական Մայր Եկեղեցուն՝ նրա ծաղկմանն ու բարգավաճմանն ի խնդիր: Նա խորին հարգանք և պաշտամունքի հասնող սեր ուներ դեպի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինն ու նրա գահակալ Ս. Ս. Վազգեն Ա Ամենայն Հայոց Հայրապետը: Այդ հարգանքի և սիրո արտահայտություն էին անկասկած նրա սրտաբեր նվիրատվությունները, ի նպաստ Ս. Էջմիածնի: Նրա տրամադրած նյութական միջոցներով հնարավոր եղավ իրականացնել Բջնիի Ս. Աստվածածին պատմական եկեղեցու առաջին վերանորոգությունը: Նրա փափագով և իր որդիների նյութական կարևոր օժանդակությամբ արտաքուստ և ներքուստ հիմնովին վերանորոգվեց Երևանի Ս. Սարգիս առաջնորդանիստ եկեղեցին: Բացի այդ, զանազան առիթներով նա նյութական կարևոր հատկացումներ է արել ի նպաստ Մայր Աթոռի կարիքների: Որպես Մայր Աթոռի բարերար նրա անունը արձանագրված է Ս. Էջմիածնի Վեհարանի պատվո մարմարյա տախտակին: Ի գնահատություն Հայ Եկեղեցուն և ազգին մատուցած նրա բազում ծառայությունների, երջանկահիշատակ Ս. Գևորգ Զ կաթողիկոսը և այժմյան Ս. Ս. Վազգեն Ա Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը նրան պարգևատրել են Ս. Գրիգոր Լուսավորչի և Ս. Ներսես Շնորհալու շքանշաններով:

Սարգիս Քյուրքճյանի անունը կմնա նաև իբրև ազգասեր և հայրենասեր անձնավորություն: Նա բավիցս այցելել է Մայր Հայաստան և իր այցելությունների ընթացքում հաճախ իր հետ բերել հայկական հին արժեքավոր ձեռագրեր ու նվիրել Երևանի պետական Մատենադարանին, որի համար Մատենադարանի տնօրենության կողմից

պարգևատրվել է Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի անվան շքանշանով:

Հանգուցյալի հուղարկավորությունը տեղի է ունեցել սեպտեմբերի 28-ին, ուրբաթ օրը, Լոնդոնի հայոց Ս. Սարգիս եկեղեցում՝ նախագահությամբ Անգլիայի հայոց առաջնորդ Ս. Եղիշե եպիսկոպոս Կիլիկյանի: Արարողությանը ներկա են եղել հանգուցյալի հարապատներն ու բարեկամները, ինչպես նաև Լոնդոնի հայոց համայնքային եկեղեցական խորհրդի և Ս. Սարգիս եկեղեցու խնամակալության անդամները, ազգային զանազան կազմակերպությանց ներկայացուցիչներ և լոնդոնահայ բազմաթիվ ազգայիններ: Հավարտ արարողության հանգուցյալի մարմինը սգակիրների թափորով ժամանակավորապես փոխադրվել է Բաթնի Վեյլի դիակիպարան: Նրա աճյունը պետք է իր վերջնական հանգիստը գտնի մայր հողում, Ս. Գայանե վանքում:

Հայ Եկեղեցու անձնվեր զավակ և Մայր Աթոռի մեծ բարերար Սարգիս Քյուրքճյանի մահվան տխուր առիթով Վեհափառ Հայրապետը հանգուցյալի հարապատներին հղել է ցավակցական հետևյալ հեռագիրը.

«Այսօր, երբ մեր թանկագին Սարգիս Քյուրքճյանի հոգին կբարձրանա դեպի անհունը երկնքին, Մենք հավատավոր սրտով կաղոթենք Փրկչին Իջման Սեղանի առջև, որ Տերն արժանի ընե վայն երկնային փառաց լույսին:

Սարգիս Քյուրքճյան, բարեպաշտ նվիրյալ զավակը մեր սուրբ Եկեղեցիին և մեծ հոգատար բարերարը Մայր Աթոռիս, կբաժնրվի այս անցավոր կյանքեն իր պարտքը լիությամբ կատարած մեր ազգին և իր պատվական ընտանիքին հանդեպ:

Օրհնություն անոր արդար հոգիին և բարի հիշատակին:

Մեր խորապագաց ցավակցությունները ձեպի բոլորիդ: Սուրբ Հոգին թող մնա ձեպի մխիթարիչ և ձեպի պարգևե խաղաղ կյանք ու ամեն բարիք»:

Սեպտեմբերի 23-ին, կիրակի օրը, Ս. Էջմիածնի Մայր տաճարում, հավարտ պատարագի, Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ, կատարվեց հոգեհանգստյան մասնավոր պաշտոն Սարգիս Քյուրքճյանի հիշատակին:

Այս տխուր առիթով «Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը իր խոր ցավակցություններն է հայտնում հանգուցյալի վշտակիր ընտանիքին և բոլոր հարապատներին: